

Persbericht

PB02-194
24 september 2002
9.30 uur

Consumentenvertrouwen daalt verder

Het consumentenvertrouwen is in september voor de achtste maand op rij gedaald. De vertrouwensindex ligt op -31, vier punten lager dan in augustus. Hiermee is het vertrouwen gezakt tot onder het dieptepunt van maart 1993 in de vorige periode van economische teruggang. Het ligt nu op het laagste niveau sinds oktober 1983. De daling in september hangt zowel samen met een negatiever oordeel over het economisch klimaat als met een lagere koopbereidheid. Uit het Consumenten Conjunctuur Onderzoek van het CBS blijkt verder dat het vertrouwen in het derde kwartaal bij de hogere inkomensgroepen het sterkst is gedaald.

Vertrouwen lager dan in 1993

Het consumentenvertrouwen is gezakt tot onder het niveau van maart 1993, het dieptepunt tijdens de vorige periode van economische teruggang. Inmiddels ligt het op het laagste peil sinds eind 1983. In vergelijking met het dieptepunt in 1993 zijn consumenten met name negatiever over de ontwikkeling van de financiële positie van hun eigen huishouden in de afgelopen twaalf maanden. Ook vinden ze de tijd voor grote aankopen nu minder gunstig dan toen. Over de toekomst van de economie en hun eigen financiën zijn de consumenten echter wat optimistischer dan in 1993. De algemene economische ontwikkeling in de afgelopen twaalf maanden beoordelen ze eveneens minder negatief dan begin 1993.

Koopbereidheid verslechterd

De koopbereidheid is in september opnieuw gedaald en komt nu uit op -17. Dit is het laagste niveau sinds april 1985. De koopbereidheid is gebaseerd op het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden en het doen van grote aankopen. Over de ontwikkeling van de eigen financiën zijn de consumenten opnieuw somberder geworden. In september geeft 31 procent van de consumenten aan dat de financiële positie van het eigen huishouden de afgelopen tijd is verslechterd. In augustus was dat nog 28 procent. Voor het eerst dit jaar vindt de consument de tijd niet echt ongunstiger geworden voor het doen van grote aankopen, zoals computers en televisies.

Consument ook negatiever over economisch klimaat

Het oordeel van de consument over de economische toestand in Nederland is in september opnieuw negatiever dan in de voorgaande maand. Zowel over de economische ontwikkelingen in de afgelopen twaalf maanden als over de

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de persdienst van het CBS.
Tel. (070) 337 58 16 Fax (070) 337 59 71 E-mail: persdienst@cbs.nl

www.cbs.nl

Het CBS
is een dienst van
het Ministerie van
Economische Zaken

verwachtingen voor de komende periode zijn de respondenten in september somberder. Steeds meer consumenten verwachten dat de werkloosheid oploopt. In september rekent 67 procent van de ondervraagden op een stijging van de werkloosheid in de komende maanden, tegen 64 procent in augustus. In mei was dit nog 34 procent.

Vertrouwen hogere inkomensgroepen sterkst gedaald

Het vertrouwen in het derde kwartaal is het sterkst gedaald bij de hogere inkomensgroepen. Ook bij de koopbereidheid is dat het geval. In het tweede kwartaal daalden vertrouwen en koopbereidheid juist het sterkst bij de lagere inkomensgroepen.

Technische toelichting

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economische klimaat en over de eigen koopbereidheid. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid en de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft de index de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de koopbereidheid.

Het Consumenten Conjunctuur Onderzoek wordt vanaf mei 2000 medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

Tabel 1: Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2001-Juni	-4	-29	13	25
Juli	-2	-28	15	24
Augustus	-5	-35	15	21
September	-5	-33	14	17
Oktober	-10	-41	12	12
November	-11	-45	11	11
December	-7	-36	12	10
2002-Januari	-1	-19	10	0
Februari	-4	-20	6	-3
Maart	-9	-24	2	-6
April	-14	-33	-1	-13
Mei	-17	-31	-7	-21
Juni	-21	-39	-9	-23
Juli	-24	-44	-11	-27
Augustus	-27	-48	-12	-33
September	-31	-52	-17	-35

Bron: CBS

Tabel 2: Detailgegevens economisch klimaat: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Economisch klimaat		Totaal
	Afgelopen jaar	Komend jaar	
2001-Juni	-21	-38	-29
Juli	-22	-35	-28
Augustus	-28	-43	-35
September	-28	-38	-33
Oktober	-24	-59	-41
November	-35	-55	-45
December	-38	-34	-36
2002-Januari	-33	-5	-19
Februari	-36	-4	-20
Maart	-47	-2	-24
April	-52	-13	-33
Mei	-52	-9	-31
Juni	-59	-19	-39
Juli	-65	-23	-44
Augustus	-67	-29	-48
September	-72	-32	-52

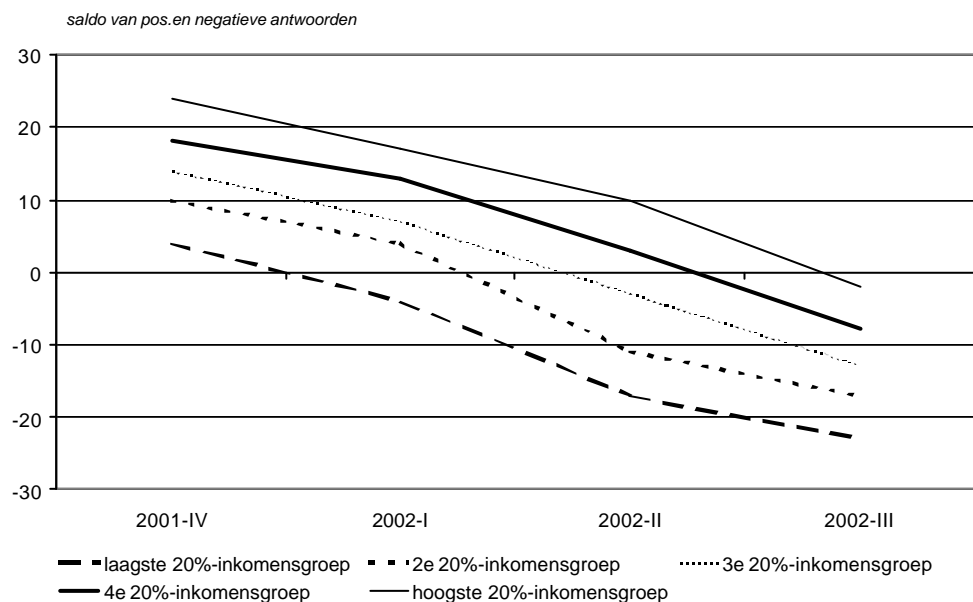
Bron: CBS

Tabel 3: Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (na verwijdering van seizoeninvloeden)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2001-Juni	-4	-28	12	18
Juli	-5	-31	13	16
Augustus	-8	-38	12	15
September	-8	-38	13	15
Oktober	-10	-44	12	14
November	-8	-41	14	17
December	-2	-33	18	24
2002-Januari	-3	-23	10	-1
Februari	-3	-18	6	0
Maart	-7	-22	2	-6
April	-12	-28	-2	-13
Mei	-17	-31	-8	-23
Juni	-22	-38	-11	-30
Juli	-27	-47	-13	-34
Augustus	-29	-50	-15	-39
September	-34	-57	-19	-38

Bron: CBS

Grafiek 1: koopbereidheid naar inkomensgroep

Bron: CBS